

UJVIDÉKI HIRLAP

AZ UJVIDÉKI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton

Előfizetési ára:

egész évre - - - - - 10 K

fél évre - - - - - 5 „

Egyes szám ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő: Kardos Miksa.

Szerkesztőség és kiadóhivatal Thököly 1-u. 5. l. c. hová a lap szellemi és anyagi ügyeire való mindennemű megkeresés inézendő.

Telefon 137.

I. évfolyam Ujvidék,

szerda 1910. június 29.

24. szám.

A jövő feladatai.

Ami csak homályos ködkép gyanánt derengett a politikai látóhatáron, a képviselőház befejezése után most már világos testet öltött; megszületett a nagy, egységes és tömör parlamentáris többség, az országos nemzeti munkapárt, amely nemcsak a letűnt korszak által hátrahagyott nyomokat eltakarítani, hanem hazánk fejlődésének szilárd alapjait is lerakni hivatott.

A jövő fejlődés irányát megszabja a képviselőválasztások alkalmával megnyilatkozott közhangulat, amely valósággal már megundorodott a meddő közjogi vitáktól és amely hangosan követeli a parlamentáris, komoly munkát.

Miként egyfelől tagadhatatlan, mert ezt még az ellenzék sem vonja kétségbe, hogy az értelmiség ellene fordult a meddő közjogi harcokból táplálkozó koalíciónak, addig másfelől az is bizonyos, hogy ma már az ország értelmisége demokratikus irányban való fejlődést akar.

Eme jelenségekből azt a következtetést kell levnnni, hogy a jövő feladatai közül elsőnek a választási törvény, majd ezt követőleg a közigazgatási és adótörvények módosítása jelentkezik legsürgősebb és legfontosabb teendőkként.

Ami a választási törvény módosítását illeti, habár ezen kérdésekben a közvélemény még teljesen nem is alakult ki, bizonyos közhangulat megnyilvánulása mégis tapasztalható oly irányban, hogy a választás községeinkint, a választói jognak lehetőleg minél szélesebb kiterjesztésével és főleg titkosan történjék, alig szükséges amellet ugyanis hosszasan érvelni, hogy a mai választási törvény elavult és antidemokratikus rendszere mellett a visszaéléseknek mintegy önként is tágas mezejét nyitja meg.

Az adótörvények módosítása már a koalíciós korszak idejében megtörtént ugyan a demokratizmus jelszavával, de tényleg a demokratikus eszmék és felfogások teljes figyelmen kívül való hagyásával. Az egészséges fejlődés e tekintetben is az igazságosság és méltányosság elveinek megvalósítására törekszik, miért is az új adótörvény ezeknek a követelményeknek csak úgy felelhet meg, ha a progressivitást az egész vonalon keresztülvizsi és a létminimumot a mai életszükségletnek megfelelőleg állapítja meg.

Tagadhatatlan, hogy ami a közigazgatást illeti, a legideálisabb állapot a közigazgatás államosítása volna és habár az államosításra való közvetlen átmenettel minden rázkódtatás nélkül meg is lenne valósítható, mégis célszerűségi tekintetből legalább a részleges államosítás mihamarabb megkezdendő volna.

Közállapotaink konszolidálása céljából elsőrendű szükségkép jelentkezik a parlament zavartalan tárgyalási menetének biztosítása is, és habár demokratikus szempontból aggályok merülhetnek is fel, az ugynevezett klotür ellen, mégis a multak tapasztalatai arról győztek meg bennünket, hogy az örökös obstrukció ellen, amely minden munkát megakasztván a lehető legantidemokratikusabb, az egyedüli védekezés csakis a klotürben található meg.

Mindezek a programpontok egészben, vagy részben a nemzeti munkapárt politikai hitvallását is képezik és kétségkívül a jövő parlamenti teendők között elsősorban szerepelnek, miért is ezen programpontok bővebb méltatására még külön-külön alkalmilag visszatérünk.

— o. —

A trónbeszéd. Szombaton nyílt meg az országgyűlés jelen ciklusa. A trónbeszéd megtartására maga Ó Felsege jelent meg, kit látszólag nagy örömmel töltött el a választás jelen kimenetele. A trónbeszéd, amely előtt a várkápólnában istentisztelet volt, amelyet nagy segédlettel *Csáky Károly* gróf váci püspök tartott, biztosítja az ország minden lakóját arról, hogy a kormányt alkotásaiban tisztességes, őszinte és becsületes szándék vezérli. Szükséges lesz elsősorban az állami legfontosabb szükségletek megteremtése, hogy a mult hibái jóvátéttesenek és biztat a remény, hogy ezeknek megszavazása semminemű nehézségbe nem fog ütközni és így a biztos haladást mi sem fogja megzavarni. A trónbeszéd a képviselők javarésze megjelent, csak Justhék voltak távol, de a Justh-párt kicsiny csapatának távolléte fel sem tűnt. Hírmondóul a Justhpártból azonban akadt mégis egy képviselő, Barcsay Andor. Hétfőn volt az osztályok kisorsolása, esütörtökön lesz a tisztikar megválasztása és azután a hosszú, meddő küzdelem után megkezdődik a munka, amelynek célja e hazát virágzóvá, lakóit pedig boldogokká tenni.

HIREK.

Lapunk az ünnepre való tekintettel egy nappal előbb, már kedden este jelenik meg.

Személyi hír. *Matkovics* Béla főispán ur kedd este tér haza Budapestről, ahol több fontos ügy elintézése céljából tartózkodott.

Elnapolás. A szerb egyházi kongresszusnak óriási munkaanyaga folytán annak elnapolása vált szükségessé. Ennek folytán *Rohonyi Gyula* királyi biztos a miniszterelnök útján a kongresszus elnapolása ügyében tett javaslatot, amihez Ó Felsege hozzájárult. A kongresszus őszig el lesz napolva. Az elnapolás ünnepe június 29-én délelőtt 10 órakor lesz, amelyre Rohonyi Gyula királyi biztos már megérkezett.

Helyreigazítás. A gör. kel. szerb főgimnázium jubileumi ünnepségén résztvevő előkelőségek közül dr. *Horváth* Géza a helybeli munkapárt érdemes elnöke is megjelent, amit ezennel helyreigazítunk.

Osztályba sorsolás. A hétfői képviselőház ülésén történt a mandátumok megvizsgálása céljából az illető osztályok kisorsolása. Dr. *Szlezák* Lajos, Ujvidék szab. kir. város országgyűlési képviselője a kilenc osztály kívül a negyedikbe, *Radovánovits* György Óbecse képviselője a negyedikbe, *Konyovits* Dávid, báró *Podmanitzky* Endre, *Vojnics* Sándor a nyolcadikba, *Zákó* Milán a kilencedikbe, *Falcione* Árpád, *Rohonyi* Gyula a hetedikbe, *Grsl* János az ötödikbe, *Latinovics* Pál, *Gromon* Dezső, báró *Vojnits* István az elsőbe, *Janiga* János a másodikba, *Mikosevits* Kanut, *Zsubory* József, *Lovász* Márton a harmadikba, *Lubrély* Lipót a hatodikba került.

Balla Árpád visszavonulása. Balla Árpád, az ujvidéki függetlenségi és 48-as párt volt elnöke, városi törvényhatósági bizottsági tag-ságáról lemondott és amint értesülünk pártjából is kilép.

Katonák tüzoltói gyakorlata. Szombaton délután két nagy tüzoltó feeskendő és tolólétra vonult végig a város utcáin és rajtuk katonák foglaltak helyet. A katonaság *Polit* György tüzoltói szakaszparancsnok vezetése mellett a cs. és kir. közös laktanyába igyekezett, ahol a legénység zárógyakorlata volt azon kiképzés után, melyben őket két hónap alatt kétszer hetenkint *Polit* György részesítette. Itt különféle tüzoltói gyakorlatokat mutattak be, végül két támadást jelenítettek meg a tolólétrával. A gyakorlatok a legjobban sikerültek. Végül *Schiller* őrnagy zászlóaljparancsnok a kiképzést vezető szakaszparancsnoknak köszönetét fejezte ki és abbéli reményének adott kifejezést, hogy a katonaság és tüzoltóság között levő jó viszony ezután is állandó, szilárd lesz. A gyakorlaton *Dietzgen* Imre tüzoltófőparancsnok és a katonai hatóságok teljes számban megjelentek.

Kérelem. Mindazok, akik munkásgimnáziumi gyűjtőleveket kaptak, de azokat eddig nem szolgáltatták be, sziveskedjenek akár van rajtuk gyűjtött összeg, akár nem, legkésőbb július 1-éig a főgimnázium igazgatóságánál benyújtani, hogy az elszámolást végre meglehessen ejteni.

BOGDÁNY

és TÁRSA

Budapest, VI. Dálnok-u. 12.

Saját házban. Telefon 988.

UJVIDÉK.

II. Rákóczi Ferenc-ut 66. sz.

TELEFON 219.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítási berendező vállalat.

sével, a farkasok ordításával, a fekete hollók károkozásával, Ott találja ismét azt a tizenkét embert akik első alkalommal is segítségére voltak. »Áldott legyen az Isten« köszönti őket Ilonka. »Áldott legyen mindörökké« feleli a fehérhajú és fehérszakállú aggastyán. »Miféle szerencse hozott téged ismét közibénk?« »Most a mostohám ismét epéért küldött engem« mondja szomorú hangon Ilonka. »Ne törődj vele gyermekem« vigasztalta az aggastyán és oda szólt egyik testvéréhez, aki kissé idősebb volt az előbbi ibolyaosztó testvérnél. »Rajta Május testvér, kelj fel és szedj epret.« Felkel Május testvér, megérijt botjával a havat, majd a világosság felé tartja azt. Meleg szél támadt és a legszebb napfény ragyogtatja az erdőt. Édes Istenem, mily csoda is keletkezett. Előtünk van az erdő és csak úgy vöröslik a szebbnél szebb eprektől. Május egy csomó epret szed össze, csokorba fűzi és átadja Ilonának. Ilona megcsókolja az öregnek a kezét, üdvözlő testvéreit és amily gyorsan csak tehetette, hazasietett.

Már messziről vették őt észre mostohája és testvére és a méregtől majdnem megpukkadtak. »Még egy dolgot fognak vele próbálni« mondják mindketten. Midőn Ilona az epret átadta testvérének, ez rögtön így kezdett el jajgatni: »Anyám, meghalok, ha holnap almát nem ehetem.« »Menj csak te nyomorult az erdőbe« förmed rá mostohája, »de ne téj haza almák nélkül.«

Ilona nem sirt többé. Keresztet vetett, Istenhez fohászodott, mert jól tudta, hogy Isten most is segítségére lesz. Miként előbb, úgy most is ott találta a tizenkét testvért. »Miféle szerencse hozott téged ismét közibénk?« kérdi az aggastyán. Midőn erre Ilona az almákat emlegette, az aggastyán odafordult egy másik testvéréhez, aki még idősebb volt, mint az előző két testvér. »Rajta Szeptember barátom, szedj jó almákat.« Felkel Szeptember, odanyul botjával a hóhoz, majd egy fa felé tartja azt. Szent Istenem, láss csudát, Ilona elé derült őszi napot varázsolnak és szebbnél szebb almák teremnek előtte! Szeptember Ilona kötényt telerakja szép almákkal. Ő megcsókolja az aggastyán kezét, testvéreit szépen üdvözlő. »Isten veletek, jó emberek« mondja nekik. »Isten fizesse meg nektek azt a szívességet, amelyet velem tettetek.« »Az Isten megáldott téged« feleli az öreg, »te még boldog leszel.« Ilona hazaszaladt, amily gyorsan csak lábai vihették.

»Anyám, ő ismét visszatért és határozottan látom, hogy hoz magával almákat« kiáltja a mostohatestvér, aki már rég kísérté szemmel Ilonát. »Tudod mit anyám, mondja erre, ha ő mindent tud találni, én is tudok. Ugyanazon az uton én is megyek az erdőbe.« Az anya beleegyezett. Mariska felöltözködik és Ilona utján át az erdőbe siet. Nem vetett keresztet, nem kérte segítségül az Isten. Mennyire remegett, midőn a szél üvöltött és midőn a farkasok eleje kerültek. Csak úgy futott, midőn a hollók károgozását hallotta. Telve félelemmel ment tovább. De azért mégis ment, vitte őt a szegény és a gög. Nem engedhette meg, hogy Ilona nálánál okosabb legyen és hogy annak minden sikerüljön. Végül elérkezett a tizenkét testvérehez. Nem köszöntötte őket. »Honnán gyermekem?« kérdi tőle az ősz aggastyán. Ő pedig büszkén így válaszolt: »Mi közöd hozzá, őszfejú.« Az öregnek haja és szakállá szétáruult, remegett, majd kitárult a föld, a föld végül átkarolta az eget. Majd még erősebben kezdett dühöngeni a vihar és csak úgy sepepte a havat. A hóvihár éjjel-nappal tartott, hegyet, völgyet beborított és végül Mariskát is elborította. A mostoha az ablaknál állott, nézte a havat, éjjel is ébren ügyelt, mert várta gyermekét, aki se ma, se holnap nem jött. A rossz sejtélem tönkretette az anyai szívet, végre felkerekedett és az erdőbe sietett, hogy onnan sohase térjen vissza. Még ma se tudják, vajon az erős szélvihar tetete-ét tönkre, vagy pedig felfalták a farkasok.

Azok az ibolyák, amelyeket Ilona hozott, értékes drágakövekké változtak át, az eprekből pompás korallok lettek, az almák helyét arany váltotta fel, Ilonánál szebb leányt a föld még nem látott. Ezt meghallotta a királyfi és Ilonkát nőül vette, aki most már mint az ország királynéja szeretetnek örvend mindenfelé.

Hadapród,

vagy egyéb szakiskolák felvételi vizsgálatára előkészíték. Jelentkezhetni jul.2-ig. Cim a kiadóban.

Gyötrelmesebb, kínosabb fájdalom a fogfájásnál alig van, ezer meg ezer ember szenved benne, pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszabadul tőle az, aki **Sztraka Menthol** fogszappanját használja. Ara majolika szelencében 1 kor., melyhez a fogápolásról egy tudományos színvonalon álló értekezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kapható 1 koronáért. 3 drb-3 koronáért bérmentve küld **Sztraka** gyógyszerész, Mohol.

Kapható: *Herco István* gyógyszerész, *Grossinger János* gyógyszerész *Klein Oszkár* droguista *Schossberger Hermann* kereskedőnél Ujvidék.

Ezennel tudomására adom a n. é. közönségnek, hogy f. é. július hó 2-án, a városi ártézi fürdőben

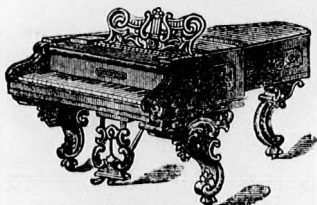
a pétervárad 96. sz. gyalogezred zenekarának hangversenyével kapcsolatosan

a Kioszkot megnyitom.

A hangverseny délután 4 órakor szabad belépti mellett kezdődik és este 11 óráig tart. Jó étel és ital — mint szerémi bor, kőbányai sör — mérsékelt áron kiszolgáltattik.

A n. é. közönség látogatását kérve, maradok mély tisztelettel
2-2 BERNHARDT VILMOS
vendéglős.

☛ A fürdő kioszkban naponta zene játszik. ☛

Jótállás 5-10 évre.

Zongora és harmonium raktár.

ALAPITTATOTT 1890. évben.

Zongorák, pianinok, harmoniumok javítását és hangolását elvállalja

KLUKA GYÖRGY,

Zongorakészítő. Május 1-től saját házában.

UJVIDÉK, Petőfi-utca 18.

Wagner Testvérek

UJVIDÉK.

Fűszer-, kávé- és csemege-kereskedés.

Páratlan gazdag és dus választéku

CSEMEGE OSZTÁLY.

: Gazdasági cikkek nagy raktára. :

Fogorvosi és fogtechnikai műterem.

Szives tudomására adjuk, hogy helyben II. Rákóczi Ferenc ut (Futaki-u) 32. szám alatt teljesen modern fogorvosi és fogtechnikai műtermet rendeztünk be, hol a fogászat körébe tartozó összes munkálatokkal naponta 9-12-ig és 2-6-ig rendelkezésre állunk. . . .

Szájpadlás nélküli műfogak.

Műfogak kautschuk nélküli.

Arany koronák, hidalások, csapfogak.

Telefon szám 65.

Erdélyi M.

Dr. Kármán J.

fogtechnikus.

2-20

fogorvos.

Fényes kereset!

Nők,

kik otthon, házi munkáik közepette, — esetleg egész napra — horgolással állandó munkát és szép keresetet akarnak, forduljanak levelben a

„Magyar Csipke-Kiviteli : Vállalathoz“ Déván. :

A Menrath-féle házban

egy üzlethelyiség azonnal s egy - három szobás udvari lakás - augusztus 1-re kiadó.

Bővebbet a Menrath-féle butorüzletben.

Vajda Dezső

Elsőrangu fényképészeti
= műintézete. =

U J V I D É K,
Petőfi-utca 32. szám.
(Saját ház.)

KIADÓ!

Flatt-utca 4. szám alatt (posta-palota mellett)
3 utcai szoba, zárt folyosó, éleskamara, pince
és padlásból álló lakás, mely

irodai célokra is nagyon alkalmas

f. évi augusztus 1-től. — Bővebbet:

Dr. RÓZSA MIKSA
ügyvédnél.

ELSŐ UJVIDÉKI KERÉKPÁR ÉS VARRÓGÉP
EMAILLIROZÓ MŰINTÉZET.

JUNG S. Ujvidék, Szücs-utca 27.

Varrógép és bicikli raktár-
romban olesón, jótállás mel-
let minden e szakmába való
javítást elvállalok; ugyszin-
tén minden szükséges alkatrész nálam
beszerezhető.

Liebmann és Totović

fűszer- és festék-kereskedés nagyban és
kicsinyben. Az ujvidéki csokoládé-gyár főrak-
tára és egyedárusítása.

Buzatér 1. UJVIDÉK. Szücs-u. 37.
Távbeszélő 159. sz.

Szliács acélfürdő

Felső Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdús vasforrás.

Legtöbb vasat tartalmazó
ivóforrás belső használatra.

Idény május 15-től, szeptember 30-ig.

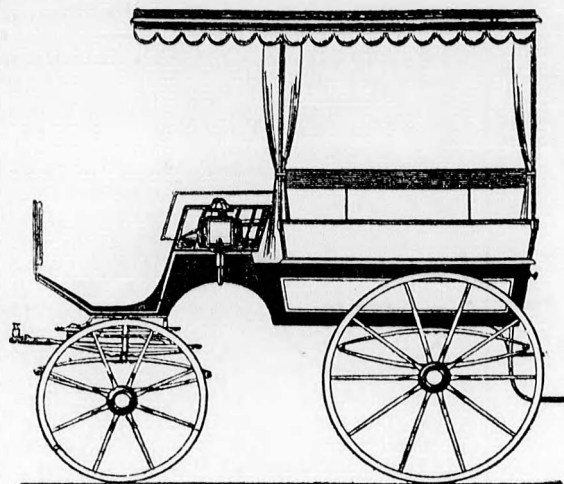
Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór,
női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bé-
nulás ellen, átszenvedett betegség és
erős munkásság után.

Mint fürdőorvos dr. Rohrer Aladár hív.
fürdőorvos működik. Utazás Bécsből
9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről
Budapestten át szintén 5 óra. Szliácsra
vonatkozó falragaszok, minden nagyobb
vasuti állomáson ki vannak függesztve.

Kimerítő felvilágosítást és prospektust,
utazás, valamint lakás árkedvezményről
az elő- és utóidényben stb. stb. ad a

Fürdőigazgatóság Szliácscon
(Zólyom-megye.)

Első délmagyarországi kocsigyár és tömören hajlitott kocsialkatrészek gyára
REICH MÁTYÁS ÉS LEBHERZ KÁROLY, UJVIDÉK.

Gyártmányok:

Luxus-hintók, üzleti-kocsik, ho-
mokfutó-kocsik, vadászati hajtó-
kocsik, mentőkocsik, omnibuszok,
halottas-kocsik és luxus-szánkok
a legegyszerűbbtől a legfinomabb
kivitelig.

Hajlitott kocsialkatrészek
: nagyban gyártása. :

Képes árjegyzék ingyen
: és bérmentve. : :

Megyei interurban
telefon. 134. szám.

→ Délmagyarország legnagyobb és legrégebb kocsigyára. ←

Sztefanovits Ly. Fia, Ujvidék.

Telefon szám 78. Kossuth-Lajos-utca 27. Alapított 1866.

Első kékkő. — Dupuy-féle buza magcsávája.

Legolesőbb kávéraktár.

Minden fajtájú ásványvizek nagy raktára, mindig friss töltésben.
: Californiai gyümölcs. Friss szardínia és keleti tengeri hering : :

Konservált főzelék dobozban. - Görögféle gyógyborok.

Naponta friss teavaj a főhercegi tejgazdaságból. Bajor sör palac-
kokban. Asztali csemege borok és pezsgő, legfinomabb liquerök.

Prágai sonka. Legfinomabb sajtfélék. Befőttes gyümölcsök

→ Minden friss állapotban és a legolcsóbban. ←

Eredeti „Otto“ motorok

benzin, benzol, petrolin, szivógáz és nyersolaj üzemre malmok
és ipargépek hajtására a legalkalmasabb és legolesőbb üzemelő.

Biztos, nyugodt üzem!

Kiessling E. és Társa, Leipzig-Plagwitz

gyártmányu famegmunkáló gépek, asztalosok és fűrésztelepek részére.

A magánjáró eredeti „Otto“

benzinlokomobilok nélkülözhetetlenek minden gazdának.
Gépmotor és Hengerolajok, Hajtószíjak stb. stb.

Langen és Wolf motorgyár Budapest—Wien

Fióktelep: Ujvidék Temerini-utca 1.

Kérjen árjegyzéket és költségvetést!